

Στρασβούργο, 12.3.2013
COM(2013) 144 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων

Εισαγωγή

Η οικονομική κρίση έχει εξαιρετικά σοβαρό αντίκτυπο στους νέους: για τη νεολαία της ΕΕ το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 23,6% τον Ιανουάριο του 2013, πάνω από δύο φορές υψηλότερο από το ποσοστό για τους ενήλικους, και δεν υπάρχουν ενδείξεις βελτίωσης στον ορίζοντα. 7,5 εκατομμύρια ευρωπαίοι ηλικίας 15-24 ετών δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση.

Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα οδυνηρή σε ορισμένα κράτη μέλη και σε ορισμένες περιφέρειες. Το γεγονός αυτό συνιστά σοβαρή απειλή για την κοινωνική συνοχή στην ΕΕ και ενδέχεται να έχει μακροπρόθεσμα αρνητικό αντίκτυπο στο οικονομικό δυναμικό και την ανταγωνιστικότητα. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι κυβερνήσεις, οι επιχειρήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι σε όλα τα επίπεδα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφευχθεί μια «χαμένη γενιά».

Για την αντιμετώπιση των απαράδεκτα υψηλών επιπέδων ανεργίας των νέων, η Επιτροπή ενέκρινε τη δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων στις 5 Δεκεμβρίου 2012. Η δέσμη περιλαμβάνει μια πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία¹, προωθεί το δεύτερο στάδιο της διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους προς ένα πλαίσιο ποιότητας της πρακτικής άσκησης², αναγγέλλει μια ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας και προτείνει τρόπους για τη μείωση των εμποδίων στην κινητικότητα των νέων³.

Τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ έχουν ήδη συμβάλει σημαντικά στη διεξαγόμενη καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, ιδίως μέσω των ομάδων δράσης που έχουν συσταθεί βάσει της πρωτοβουλίας «Ευκαιρίες για τους νέους» που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2011⁴.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 7ης-8ης Φεβρουαρίου 2013 υπενθύμισε τη σημαντική υποστήριξη που έχει ήδη χορηγηθεί από την ΕΕ. Αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση των νέων σε ορισμένες περιφέρειες, πρότεινε μια πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (στο εξής η «πρωτοβουλία»), με προϋπολογισμό 6 δισεκατομμυρίων ευρώ για επτά έτη (2014-2020), η οποία θα καλύπτει όλες τις περιφέρειες με επίπεδο ανεργίας των νέων άνω του 25%.

Η πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του υποτομέα της πολιτικής για τη συνοχή με 3 δισ. ευρώ προερχόμενα από στοχοθετημένες επενδύσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και 3 δισ. ευρώ προερχόμενα από μια ειδική γραμμή του προϋπολογισμού.

Για να συγκεντρωθούν όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για μια γρήγορη υλοποίηση της πρωτοβουλίας, η Επιτροπή καθορίζει κατωτέρω τις βασικές παραμέτρους τις οποίες προτείνει για την πρωτοβουλία και παρουσιάζει τις προτάσεις της για αντίστοιχες τροποποιήσεις του

¹ COM(2012) 729 τελικό.

² COM(2012) 728 τελικό.

³ COM(2012) 727 τελικό.

⁴ COM(2011) 933 τελικό.

κανονισμού περί κοινών διατάξεων (CPR), ο οποίος καλύπτει τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία και τα ταμεία επενδύσεων, και του κανονισμού περί του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, οι οποίες βρίσκονται υπό συζήτηση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Κάνοντας πράξη την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων

Με την ενίσχυση και την επίσπευση της παράδοσης των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ, η πρωτοβουλία πρέπει να υποστηρίξει την εφαρμογή σημαντικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής στις επιλέξιμες περιφέρειες, δηλαδή, τη δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων και, ιδίως, την εφαρμογή της σύστασης για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο πολιτικής συμφωνίας του Συμβουλίου στις 28 Φεβρουαρίου 2013· η εν λόγω σύσταση αποσκοπεί να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών που δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση (αναφερόμενοι κατωτέρω με το αγγλικό ακρωνύμιο «NEET») λαμβάνουν μια προσφορά ποιοτικής εργασίας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την τυπική εκπαίδευση.

Τα ακριβή μέτρα θα συμφωνηθούν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού της πολιτικής για τη συνοχή, αλλά όλες οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται από την πρωτοβουλία θα απευθύνονται μάλλον σε μεμονωμένα άτομα που δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση, παρά σε συστήματα ή δομές. Η πρωτοβουλία θα συμπληρώνει επομένως τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ, με σκοπό τη θέσπιση ή την υλοποίηση των νέων προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία. Για να επιτευχθεί αυτή η συμπληρωματικότητα, η εφαρμογή της πρωτοβουλίας θα πρέπει να ενταχθεί πλήρως στον προγραμματισμό του ΕΚΤ στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας για την υποστήριξη της βιώσιμης κοινωνικής ένταξης των νέων NEET στην αγορά εργασίας. Εφόσον είναι απαραίτητο, θα πρέπει να δύνανται αλλά και να ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, να διαθέτουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας και της αεργίας των νέων πόρους από το ΕΚΤ περισσότερους από το κατώτατο όριο των 3 δισ. ευρώ του ΕΚΤ που απαιτείται ως συμπληρωματική χρηματοδότηση της ειδικής επιχορήγησης για την πρωτοβουλία.

Οι επενδύσεις που υποστηρίζονται από την πρωτοβουλία θα πρέπει ουσιαστικά να προσανατολίζονται στην επίτευξη συγκεκριμένων και γρήγορων αποτελεσμάτων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει να επισπευσθεί η πρωτοβουλία, κυρίως με τη μη υποβολή της στο μηχανισμό του αποθεματικού επίδοσης, ώστε να επιτευχθούν απτά αποτελέσματα στο αρχικό στάδιο της εφαρμογής. Θα ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν το νέο μέσο των κοινών σχεδίων δράσης που προτείνεται για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, έτσι ώστε να απλοποιήσουν την εφαρμογή της πρωτοβουλίας και να επικεντρωθούν στα αποτελέσματα. Για να μην αποτελέσουν οι δημοσιονομικοί περιορισμοί εμπόδιο στην ομαλή εφαρμογή της πρωτοβουλίας, προτείνεται να συγχρηματοδοτηθεί με εθνικούς πόρους μόνον η συνεισφορά του ΕΚΤ.

Η εφαρμογή της πρωτοβουλίας θα πρέπει να βασίζεται σε μια πλήρη στρατηγική για την επίτευξη των στόχων της δέσμης μέτρων για την απασχόληση των νέων και για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου. Όπως περιγράφεται στη σύσταση του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη θα σχεδιάσουν το πρόγραμμα σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη θέματα όπως το γεγονός ότι οι νέοι δεν αποτελούν ομοιογενή ομάδα, οι αρχές της αμοιβαίας υποχρέωσης και η ανάγκη για την αντιμετώπιση του κινδύνου σχηματισμού κύκλων αεργίας. Πρέπει να εφαρμόζεται η μακροοικονομική προϋποθετικότητα. Για να ληφθούν υπόψη οι οικονομικές και

κοινωνικές συνθήκες του οικείου κράτους μέλους, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην κατάσταση της αγοράς εργασίας και στις προοπτικές των νέων.

Σε επίπεδο κρατών μελών, η πρωτοβουλία θα πρέπει να ενταχθεί στον προγραμματισμό στο πλαίσιο του ΕΚΤ. Ειδικές διατάξεις για τη δημοσιοποίηση, την παρακολούθηση της προόδου και την αξιολόγηση του αντίκτυπου, καθώς και τη δημοσιονομική διαχείριση της πρωτοβουλίας και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτήν, θα έχουν ιδιαίτερη σημασία ώστε να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή της είναι απλή και η συμβολή της μπορεί να μετρηθεί και είναι ορατή.

Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή τροποποιεί τις προτάσεις της για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (CPR) και τον κανονισμό ΕΚΤ.

Συμπέρασμα

Για να γίνουν πραγματικότητα οι «εγγυήσεις για τη νεολαία», απαιτούνται καλά στοχοθετημένες δημόσιες επενδύσεις, τις οποίες το ΕΚΤ μπορεί να υποστηρίξει σθεναρά. Η πρωτοβουλία θα ενισχύσει την αναγκαία στήριξη από το ΕΚΤ για επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο, όπως ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, επαναλαμβάνει την πρότασή της για τον καθορισμό ελάχιστων μεριδίων του ΕΚΤ με στόχο να εξασφαλιστεί ότι το μερίδιο του ΕΚΤ στους πόρους της ΕΕ υπέρ της πολιτικής για τη συνοχή θα αυξηθεί από το σημερινό ποσοστό του 22% στο 25% τουλάχιστον.